

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

**Cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului
Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională
pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea proiectului „Investiții
pentru guvernanta, creștere și reziliență în agricultură (AGGRI)”**

În temeiul art. 3 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de proiectul Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea proiectului „Investiții pentru guvernanta, creștere și reziliență în agricultură (AGGRI)”.

2. Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea proiectului „Investiții pentru guvernanta, creștere și reziliență în agricultură (AGGRI)”.

3. Se desemnează și se împuternicește delegația oficială pentru negocierea proiectului Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea proiectului „Investiții pentru guvernanta, creștere și reziliență în agricultură (AGGRI)” în următoarea componență:

Bolea Vladimir – viceprim-ministru, ministru al agriculturii și industriei alimentare, conducător al delegației

Gherciu Sergiu – secretar general al Ministerului Agriculturii și

Industriei Alimentare

- Scripnic Iurie – secretar de stat al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare
- Șarban Vasile – secretar de stat al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare
- Martin Liliana – șef al Direcției analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
- Gumovschi Liviu – director executiv al Unității consolidate pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul agriculturii finanțate de Banca Mondială
- Șochin Veaceslav – consultant în Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul agriculturii finanțate de Banca Mondială
- Chistol Eugeniu – șef al Secției relații externe și integrare europeană, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
- Sîrbu Ghenadie – șef al Direcției analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Ministerul Mediului
- Ministerul Finanțelor

4. Conducătorul delegației de negociatori, domnul Bolea Vladimir, viceprim-ministru, ministru al agriculturii și industriei alimentare, se împuternicește pentru semnarea procesului-verbal al negocierilor și a altor documente relevante negocierilor în cauză.

5. În cazul eliberării din funcția deținută a unuia sau a mai multor membri ai delegației oficiale, atribuțiile lor în cadrul acesteia vor fi exercitate de persoanele nou-de desemnate în funcțiile respective, fără emiterea altei hotărâri a Guvernului.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru

Viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Vladimir BOLEA

Ministrul finanțelor

Veronica Sirețeanu

Notă informativă

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la inițierea negocierilor asupra Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Investiții pentru Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI)” și crearea grupului de negociatori (număr unic: 293/MAIA/2023)

A. Descrierea Contractului de împrumut

1. Informații generale

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la inițierea negocierilor asupra Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Investiții pentru Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI)” și crearea grupului de negociatori a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Proiectul Acordului de împrumut a fost elaborat de către Banca Mondială. De asemenea, în cadrul MAIA a fost instituit Grupul de lucru pentru pregătirea Proiectului AGGRI din care au făcut parte reprezentanți ai: MAIA, AIPA, ANSA, Cancelariei de Stat, FDD și UCIMPA (Ordin MAIA nr. 195 din 16 noiembrie 2022).

Proiectul Acordului menționat reprezintă un Acord interstatal, bilateral, în formă scrisă, și are în structură 6 articole care reglementează partea financiară a Acordului și 4 anexe în care este descris Proiectul și procedura de implementare.

2. Informații privind conținutul Acordului

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea "Proiectului de Investiții în Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI)", are menirea de a sprijini obiectivele Republicii Moldova de a (i) îmbunătăți prestarea serviciilor agricole publice; (ii) stimula creșterea orientată spre piață și spori reziliența beneficiarilor vizati, (iii) spori accesul la serviciile de irigare și (iv) în cazul unei crize sau urgențe eligibile, de a răspunde prompt și eficient la aceasta.

Implementarea acestui acord de împrumut pentru Proiectul de Investiții în Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI) este preconizată începând cu intrarea acestuia în vigoare și până la 01 septembrie 2029.

Actualmente, procedura de amendare, prelungire, modificare a acordurilor semnate cu BIRD se face prin scrisori de amendament.

B. Analiza de impact

1. Aspectul politic, cultural și social

Reieșind din specificul proiectului Acordului de împrumut pentru Proiectul AGGRI și importanța punerii acestuia în aplicare, proiectul nu implică aspecte politice. Toate părțile implicate în acest Acord de împrumut vor continua să joace un rol important în implementarea proiectului, inclusiv mobilizarea socială, campania de diseminare a informațiilor și desfășurarea unei serii de activități ce țin de evoluția situației generate de pandemia COVID-19 și impactul potențial al acesteia asupra sectorului agricol.

Obiectivele strategice ale Proiectului derivă din/sunt aliniat la:

- Strategia națională de dezvoltare "Moldova Europeană 2030";
- Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030;
- Cadrul de parteneriat de țară (CPT) pentru perioada 2023-2027 al Băncii Mondiale;
- Cadrul de management de mediu și social (CMMS) al Băncii Mondiale.

Toate activitățile Proiectului vor fi implementate în corespundere cu Cadrul de management de mediu și social (CMMS) și nicio prevedere a CMMS nu va fi modificată, suspendată, abrogată sau anulată fără acordul prealabil scris al Împrumutatului.

Intervențiile prioritare a proiectului sunt:

➤ **Consolidarea capacităților instituționale ale entităților de profil:**

- Fortificarea capacităților AIPA, prin: maximizarea absorbției și valorificarea eficiente a fondurilor UE, creșterea autonomiei financiare și digitalizarea proceselor în cadrul AIPA în conformitate cu agenda de e-guvernare a țării;
- Consolidarea sistemelor de calitate și siguranță a alimentelor, prin: asistență tehnică pentru armonizarea cadrului normativ național cu cerințele UE; consolidarea capacității serviciilor veterinare de stat și dotarea cu echipamente esențiale; fortificarea capacităților ANSA pentru acreditare în conformitate cu standardul ISO 17020 în domeniul inspecțiilor; crearea registrului fitosanitar digital și a sistemului de certificare electronică în domeniul sanitar-veterinar;
- Îmbunătățirea accesului la cunoștințe agricole și operaționalizarea Centrului de Consultanță Agricolă și Rurală prin: adoptarea cadrului legislativ și normativ relevant, organizarea de programe de instruire și formare de formatori, dezvoltare de instrumente digitale, dezvoltarea unui sistem informațional al pieței agricole; dar și finanțarea de echipamente și consumabile pentru operaționalizarea a trei centre de excelență în domeniul veterinar.

➤ **Reabilitarea sistemelor centralizate de irigare** - indispensabilă pentru a spori reziliența sectorului agricol la schimbările climatice.

În acest scop, au fost examinate multidimensional 6 SCI, care în viziunea Băncii Mondiale, se prefigurează să obțină suport investițional în cadrul acestui proiect și care au fost incluse în Studiul de fezabilitate în perioada pre-Compact, dar nu au obținut finanțarea Corporației Provocările Mileniului. De rând cu acestea, au fost examinate și SCI în cadrul cărora Asociațiile Utilizatorilor de apă pentru Irigații (AUAI) au avansat, din surse proprii, în procesul de elaborare a documentației de proiect privind reabilitarea infrastructurii de irigare aflate în gestiune.

O atenție sporită a fost atrasă amplasării geografice și condițiilor climaterice ale zonelor de intervenție, existenței asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații și a transferului de management al SCI, investițiilor proprii ale agricultorilor în reabilitarea și extinderea infrastructurii de irigare, asigurării cu o sursă sigură de apă, etc.

➤ **Domeniul zootehnic.**

Proiectul prevede stimularea dezvoltării subsectoarelor care înregistrează performanțe insuficiente, prin:

- Acordare de granturi investiționale pentru stimularea inițiativelor de promovare și dezvoltare a sectorului zootehnic, inclusiv:
 - Crearea de noi ferme model de lapte în baza celor mai bune practici regionale și internaționale în gestionarea efectivului de animale, nutriție, reziliență climatică și producție ecologică.
 - Modernizarea fermelor comerciale de lapte și de carne existente pentru a crește productivitatea, îmbunătăți calitatea produsului și reduce impactul asupra mediului.
 - Promovarea inițiativelor de cooperare la nivel local pentru crearea și exploatarea în comun a diferitor elemente de infrastructură de producere, inclusiv a infrastructurii de sacrificare a animalelor, de colectare și procesare a laptelui, producerea de furaje etc.
 - Sprijin pentru alinierea la cerințele pieței UE și sporirea accesului la această piață pentru produsele pe bază de lapte și de carne, inclusiv certificarea necesară.
- Acordare de granturi pentru promovarea dezvoltării sub-sectoarelor care au înregistrat până în prezent performanțe slabe, inclusiv legume, pomușoare etc.

2. Aspectul economic și de mediu

Acordarea unui împrumut în valoare totală de 55 mln USD va avea mai multe beneficii economice generale, inclusiv (i) îmbunătățirea mijloacelor de trai în mediul rural și creșterea veniturilor

beneficiarilor proiectului; (ii) crearea de noi locuri de muncă, atât în cadrul gospodăriei agricole, cât și în afara acesteia, prin asigurarea accesului la noi oportunități de piață și la inovații tehnologice; (iii) consolidarea rezilienței sectorului agricol la schimbările climatice prin îmbunătățirea accesului la sisteme centralizate pentru irigații, implementarea unor practici agricole inteligente din punct de vedere climatic și promovarea producției animaliere ecologice; și (iv) creșterea veniturilor fiscale ca urmare a dezvoltării activității comerciale în sub sectoarele vizate și a exporturilor.

Finanțarea sectorului public pentru activitățile propuse este adecvată, deoarece va fi utilizată pentru a (i) sprijini bunurile publice; (ii) servi scopului strategic al țării de realiniere economică către UE; (iii) aborda deficiențele existente pe piață în ceea ce privește accesul la cunoștințe și la finanțarea investițiilor; (iv) reduce emisiile la nivelul exploatațiilor agricole și atenuează efectele negative asociate cu schimbările climatice; și (v) stimula și/sau atrage investiții din sectorul privat.

3. Aspectul normativ

Proiectul Acordului menționat este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU, alte tratate internaționale în vigoare, angajamentele asumate de țara noastră pe plan internațional sau regional, precum și cu legislația UE. Acesta a fost elaborat cu respectarea prevederilor legii 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

Încheierea Acordului nu necesită adoptarea unor noi legi sau planuri de acțiuni pentru implementare.

4. Aspectul instituțional și organizatoric

În conformitate cu prevederile Acordului de împrumut, Republica Moldova, în calitate de beneficiar al împrumutului, *”încredințează responsabilitatea generală pentru implementarea Proiectului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și, în acest scop, Beneficiarul prin intermediul MAIA: (a) va gestiona și menține, pe parcursul implementării Proiectului, UCIMPA, responsabilă de partea fiduciară a Proiectului și acordarea suportului MAIA în implementarea generală a Proiectului, cu structura, funcții și responsabilități (inclusiv consultant în managementul financiar al Proiectului, consultant în procurări, consulant de mediu și consultant social) acceptabile pentru Donator și în conformitate cu MOP;*

(b) va gestiona și menține, pe toată durata implementării Proiectului, un Consiliu de observatori responsabil de supravegherea, coordonarea și oferirea îndrumărilor strategice în implementarea proiectului, cu termeni de referință acceptabili pentru Donator (reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Mediului, Ministerului Economiei (ME), Ministerului Finanțelor (MF), Cancelariei de Stat și societății civile.

(c) În termen de cel mult 120 de zile de la data intrării în vigoare, în scopul punerii în aplicare a Componentei 2 a proiectului, MAIA va institui și, ulterior, va funcționa și va menține, pe toată durata implementării proiectului, o comisie de evaluare a granturilor, investită cu responsabilitatea de a anunța rundele de selecție competitivă, de a examina și evalua cererile și de a lua decizii de atribuire, cu funcții și componență acceptabile pentru bancă, incluzând reprezentanți ai MAIA, AIPA, MF.

(d) În termen de cel mult treizeci (30) de zile de la data intrării în vigoare, în scopul derulării Proiectului, MAIA va institui, în cadrul structurii sale, un Comisia de achiziții, cu personal, funcții și responsabilități acceptabile pentru Bancă, așa cum este prevăzut în Manualul operațional al Proiectului.

(e) Beneficiarul, prin intermediul MAIA, se va asigura că proiectul este realizat în conformitate cu standardele sociale și de mediu, într-un mod acceptabil pentru Bancă.

Beneficiarul, prin intermediul MAIA și MM va menține și va pune în aplicare pe întreg parcursul implementării Proiectului, un mecanism accesibil de soluționare a reclamațiilor, acceptabil pentru Donator, în baza căruia vor fi analizate toate reclamațiile ce țin de părțile afectate de proiect”.

5. Aspectul financiar

Acordul de împrumut destinat realizării Proiectului de Investiții în Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI) presupune acordarea unui împrumut în valoare de **55 milioane dolari SUA** din sursele Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Trebuie de menționat, că valoarea calculată a proiectului de 55 milioane dolari SUA a fost estimată fără taxele indirecte locale (TVA și plăți vamale), iar BIRD nu a planificat alocarea surselor adiționale (de

cel puțin 11 milioane dolari SUA) pentru a acoperi costuri aferente taxelor, care pot fi acoperite de către Republica Moldova din alte surse.

Condiții: Comisionul inițial constituie 0,25% din valoarea împrumutului.

Comisionul de angajare constituie 0,25% pe an din soldul neutilizat al împrumutului.

Rata dobânzii este rata de referință plus marja variabilă sau rata care se poate aplica în urma unei conversii; sub rezerva Secțiunii 3.02(e) din Condițiile generale.

Informații suplimentare referitor la condițiile rambursării împrumutului vor fi disponibile după ședința de negocieri.

De notat că: Acordul de împrumut va prevedea finanțare din sursele BIRD pentru:

- 6,5 mln – Consolidarea capacităților instituționale;
- 21 mln USD – Stimularea dezvoltării subsectoarelor care înregistrează performanțe insuficiente (sector zootehnic/horticol);
- 25 mln USD – Consolidarea rezilienței prin servicii de irigare;
- Fără buget - Componenta de răspuns la situații de urgență - negociată la necesitate;
- 2,5 mln USD – Managementul proiectului.

La necesitate resursele financiare pot fi realocate între componente.

6. Aspectul temporar

Implementarea acestui acord de împrumut pentru Proiectul de Investiții în Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI) este preconizată începând cu intrarea acestuia în vigoare și până la 01 septembrie 2029.

Termenul limită pentru intrare în vigoare este o sută douăzeci (120) de zile de la Data semnării. Intrarea în vigoare a Acordului de împrumut este condiționată de elaborarea și adoptarea Manualului Operațional al Proiectului (MOP), care include și Manualul Operațional de alocare a Granturilor (MOG) de către Consiliul de Observatori într-un mod acceptabil pentru Bancă.

În cazul contradicțiilor dintre termenii și condițiile MOP și MOG și cele din Acordul de Împrumut, termenii și condițiile Acordului vor prevala.

C. Mandatul pentru negocieri

Președintele grupului de negociatori va fi Dl Vladimir BOLEA, viceprim-ministru, Ministru al Agriculturii și Industriei Alimentare. Din partea Băncii Mondiale la negocieri va participa: Anatol Gobjila, lider de echipă din partea Băncii Mondiale (Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare).

Din partea Republicii Moldova în calitate de membri ai grupului de negociatori vor fi desemnați reprezentanți din partea Ministerului Finanțelor, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Mediului, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și ai Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială.

Organul responsabil pentru încheierea Acordului de împrumut este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Totodată, MAIA este responsabil de verificarea textului Acordului de împrumut și materialelor pentru negocieri, inclusiv și traducerea lor, de purtarea negocierilor. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare de comun cu Ministerul Finanțelor, va asigura executarea obligațiilor și realizarea drepturilor care rezultă din prevederile Acordului de împrumut ce au ca obiect domeniile lor de activitate și urmăresc executarea acestora de către cealaltă parte la Acord și va menține relații de colaborare cu BIRD. Delegația grupului de negociatori din partea Republicii Moldova va fi constituită la propunerea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, membrii delegației fiind desemnați de către instituțiile participante la negocieri.

Negocierile se vor desfășura prin întâlnirea directă a delegațiilor de negociatori, prin intermediul platformelor online. Delegația Republicii Moldova va avea mandatul de a purta consultări cu cealaltă parte în vederea stabilirii interesului acestora de a încheia Acordul de împrumut, precum și a elaborării, negocierii Acordului de împrumut.

Conducătorul delegației de negociatori va fi împuternicit pentru semnarea procesului-verbal al negocierilor și a altor documente relevante negocierilor în cauză și pentru parafarea textului negociat al Acordului nominalizat.

D. Procedura negocierilor

Textul Acordului de împrumut a fost elaborat de către BIRD în limba engleză și este propus pentru negocieri. Negocierile sunt preconizate pentru **3 mai 2023**.

Limba de lucru în procesul de negociere, precum și textul de bază al Acordului de împrumut va fi limba engleză. Textul Acordului de împrumut va fi tradus în limba română.

Acordul de împrumut, după finalizarea negocierilor, va fi parafat de către Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare pe fiecare pagină a textului convenit în procesul de negocieri. Acordul de împrumut, după aprobarea spre finanțare de către BIRD va fi semnat pentru Republica Moldova de Viceprim-ministrul, Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, care va deține Deplinele puteri eliberate de MAEIE. După semnarea de către ambele părți, Acordul de împrumut urmează a fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova și aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova.

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA